

**SÄÄDÖSTEN SUJUVOITTAMISEN KÄRKIHANKE
- NORMINPURKU JA VAIKUTUKSET LIIKENTEEN JA VIESTINNÄN TOIMIALOILLA**

- **Hallituksen esityksillä on pyritty edistämään ja/tai vapauttamaan palvelumarkkinoita ja parantamaan kilpailukykyä sekä vähentämään hallinnollista taakkaa.**
- **Esityksissä korostettiin digitalisaatiota ja luotiin mahdollisuuksia sen käytölle.**
- **Mahdollistettiin hallinnollisia uudistuksia ja viranomaistoimintojen tehostumista.**
- **Paremmalla sääntelyllä tuottavuutta, kilpailukykyä ja sujuvaa arkea**

1. YLEISTÄ

Säädösten sujuvoittamista ja norminpurkua toteutetaan huomioimalla hallinnonalan strategiset tavoitteet (mahdollistava sääntely, hallinnollinen taakka pienenee ja sääntelyn vaikuttavuus paranee). Norminpurku koskee kansallista sääntelyä (olemassa olevat ja uusi sääntely), EU-lainsäädäntöä ja kansainvälisiä sitoumuksia.

Alla on listattu vaikutusarvioita syksyllä 2015 annetuista hallituksen esityksistä sekä asetuksista.

2. SYKSY 2015

Rautatie- ja ratalakien muutokset (HE 13/2015; voimaan 8.12.2015): Muutoksilla laitettiin täytäntöön EU:n yhtenäistä rautatiealuetta koskeva direktiivi. Rautatiemarkkinoille pääsyä helpotettiin sillä, että kaikilla rautatieliikenteen harjoittajille taataan yhtäläiset edellytykset saada erilaisia rautatieliikenteen edellyttämiä huolto- ja tukipalveluja siitä riippumatta, miten nämä palvelut on organisoitu ja kuka vastaa palveluiden tarjonnasta. Unionilainsäädännön mukaisen sääntelyelimen roolia rautatiemarkkinoilla vahvistettiin niin, että sen riippumattomuutta laajennetaan ja sen tehtäviä valvonnassa ja oikeuksia valvonnan edellyttämässä tietojen saannissa vahvistetaan. Ratamaksusääntelyä kehitetään niin, että rataverkon haltija voi parantaa omaa kannattavuuttaan samalla, kun rautatieliikenteen houkuttelevuus ja kilpailukyky suhteessa muihin kulkumuotoihin turvattaisiin.

Suomen ja Venäjän välisellä rautatieliikennettä koskevalla sopimuksella mahdollistetaan rautatieliikenteen markkinoillepääsyn avaaminen Suomen puolella, kuljetusyrityksiä koskevan syrjinnän poistaminen sekä sähköisen asiointin edistäminen. Parannetaan matkustajien oikeuksia. Selkeytetään tavaraliikenteessä lähettäjän, vastaanottajan ja kuljetusyrityksen vastuita ja oikeuksia (HE Suomi-Venäjä kansainvälistä rautatieliikennettä koskevan sopimuksen voimaansaattaminen 109/2015; Presidentti ratifioi sopimuksen 3.6.2016).

Suomen ja Venäjän välisellä tieliikennesopimuksen muutoksella taksiliikenne avautui rajat ylittävälle liikenteelle ja helpottaa liikkumista valtakunnan rajan yli varsinkin niille alueille, joille ei ole suoria juna- tai bussiyhteyksiä (Karjalan tasavalta). Vähennetään vienti- ja tuontikuljetusten kustannuksia, kun venäläiset kuorma-autot voivat noudattaa Suomen liikenteessä käytettäviä painorajoja. (HE Suomi-Venäjä maantieliikennesopimuksen muutoksen voimaansaattaminen; sopimusmuutos tuli voimaan 9.5.2016).

Kevyiden ajoneuvojen käyttöönottoa helpotetaan, ei rekisteröinti- tai katsastusvelvollisuutta. **Sallitaan kävelyä ja pyöräilyä edistävät välineet** ja luodaan mahdollisuuksia uusille liikumispalveluille ja -tavoille (HE ajoneuvolain muuttaminen). Vaikutukset kohdistuvat kevyiden liikkumisvälineiden kauppaan (arvio 20-50 milj.eur/2016), matkailu- ja palvelukäyttöön (arvio 30-100 uutta palveluntuottajaa/2016), sekä kansalaisten arkeen joukkoliikenteen ja liikuntaky-

vyltään rajoittuneiden saavutettavuuden parantuessa. Muutokset tulivat voimaan tammikuun alussa 2016.

Uusi **huvivenelaki** turvaa suomalaisen venealan tulevaisuus sekä keventää sääntelyä (HE 109/2015). Laki tuli voimaan tammikuussa 2016.

HE laiksi kaupunkiraideliikenteestä (HE 43/2015 vp): laki kaupunkiraideliikenteestä tuli voimaan 1.3.2016. Kaupunkiraideliikenteellä tarkoitetaan metro- ja raitioliikennettä. Sääntelyllä edistetään kaupunkiraideliikenteen turvallisuutta ja tuetaan toiminnanharjoittajien toimintaa sääntämällä kaupunkiraideliikenteen viranomaisvalvonnasta ja asetetaan perustason vaatimukset kaupunkiraideliikenteen harjoittamiselle. Kaupunkiraideliikenteen toiminnanharjoittaja veloitetaan ilmoittamaan harjoittamastaan toiminnasta Liikenteen turvallisuusvirastolle, joka vastaa myös kaupunkiraideliikenteen turvallisuusvalvonnasta. Toiminnan turvallisuudesta vastaa toiminnanharjoittaja itse. Sääntely ja sen edellyttämät hallinnolliset menettelyt ovat mahdollisimman kevyitä. Sääntelyllä ei ole kaupunkiraideliikenteen asiakkaisiin välittömästi kohdistuvia vaikutuksia. Sen taloudelliset vaikutukset ja vaikutukset viranomaisten toimintaan ovat pääosin melko rajalliset ja kohdistuvat ainoastaan muutamiin toimijoihin.

Ajokorttilain muutoksella alennetaan liikennetraktorin ajo-oikeuden ikäraja (18 v-> 15 v). Samalla poistetaan ammattipätevyysvaatimuksia (HE 84/2015). Muutokset tulivat voimaan tammikuussa 2016.

IMO/painolastivesiyleissopimuksen hyväksyminen ja merenkulun ympäristösuojelulain muutos (HE 122/2015): luo mahdollisuuksia suomalaiselle laite- ja tekniselle osaamiselle, kun yleissopimus tulee kansainvälisesti voimaan. Vähennetään toimijoiden hallinnollista taakkaa. Eduskunta on hyväksynyt yleissopimuksen (EV 41/2016). Presidentti hyväksyi sopimuksen ja vahvisti lait 17.6.2016.

Asetustason muutokset 2015:

Ammattipätevyysasetus: Kuorma- ja linja-auton kuljettajien kirjallisen ammattipätevyyskokeen voi vuoden 2016 alusta lähtien suorittaa myös suullisesti. Valtioneuvosto antoi asiaa koskevan asetuksen 26. marraskuuta 2015. Asetus tulee voimaan 1. tammikuuta 2016. Samaan aikaan annettiin myös muita asetuksia, jotka liittyvät ajokorttien ja eräiden kuljettajalta vaadittavien lupien siirtymiseen poliisilta Liikenteen turvallisuusvirastolle (Trafi). Ammattipätevyyskokeen suoritusastapaa ja kieltä koskevista vaatimuksista luovutaan, jotta kokeen voisi tarvittaessa järjestää ja suorittaa joustavammin. Mahdollisuus suullisen kokeen järjestämiseen helpottaa kokeen suorittamista silloin, kun opiskelijan kielitaito on puutteellinen, mutta myös sellaisissa tapauksissa, joissa suomen- tai ruotsinkielisellä opiskelijalla on ongelmia luetun ymmärtämisessä. Suullisessa kokeessa oppilas voisi käyttää apuna tulkkiä, jolle asetetaan laatuvaatimukset luotettavuuden takaamiseksi. Laatuvaatimuksen täyttää esimerkiksi tuomioistuintulkin pätevyyden hankkinut tulkki. Opiskelija vastaa itse kustannuksista, jotka tulkin käyttö kokeessa aiheuttaa.

Ajokorttiasetus: Simulaattorin käyttö B-ajokortin ajo-opetuksessa laajenee. Lisäksi käyttöön otetaan mahdollisuus osallistua teoriaopetukseen virtuaalitallassa. Muutenkin opetuksen rajoituksia puretaan. Valtioneuvosto antoi asiaa koskevan asetuksen 15. lokakuuta. Asetus tuli voimaan 1. marraskuuta 2015. Sääntelyn keventäminen liittyy hallituksen norminpurkutavoitteisiin. Mahdollisuus simulaattorin käyttöön B-luokan kortin ajo-opetuksessa laajenee pimeällä ajamisen opetuksesta myös muuhun ajo-opetukseen. Simulaattoriopetusta voisi olla viidennes ajotuntien vähimmäismäärästä. Simulaattoriopetuksen osuus on muutoksen jälkeen sama kuin raskaan kaluston kuljettajien koulutuksessa. Virtuaalinen teoriaopetus edellyttää vuorovaikutuksen mahdollistavaa videoyhteyttä, jota käytettäisiin myös oppilaan henkilöllisyyden toteamiseen.

Paperisista ajoneuvon **rekisteröintitodistuksista luovuttiin** 16.11.2015. Raskailla ajoneuvoilla siirtymäaika 1.1.2017 saakka.

LVM:n päätös pysäköintikiekosta on kumottu ja laadittu LVM:n asetus, jossa pysäköintiajan osoittaminen mahdollistetaan toteutettavaksi joustavalla tavalla. Muutos tuli voimaan 1.12.2015.